

Cenovna gibanja

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 8-9/2003

str. 9

Indeksi cen	2002		2003		
	XII 2002/ XII 2001	Φ (I-XII 02)/ Φ (I-XII 01)	VIII 2003/ VII 2003	VIII 2003/ VIII 2002	Φ (VII 02-VI 03)/ Φ (VII 01-VI 02)
Cene življenjskih potrebščin (CPI)	107.2	107.5	99.6	105.5	106.3
Blago	106.4	106.3	99.3	105.0	105.7
Goriva in energija	106.4	104.2	100.0	103.1	104.5
Drugo	106.4	106.8	99.2	105.3	105.8
Storitve	109.4	110.7	100.4	106.7	108.2
Regulirane cene¹	109.5	110.7	100.1	104.2	105.9
Energija	106.2	106.1	100.1	103.2	105.2
Drugo	116.0	118.5	100.1	106.1	107.3
Osnovna inflacija					
Odrezano povprečje	106.9	106.6	99.7	105.6	106.2
Brez hrane in energije	106.0	106.1	99.6	104.5	105.5
Cene industrijskih proizvodov (IPI)	103.7	105.1	100.0	102.3	103.2
Vmesna poraba	102.0	103.7	100.1	101.6	102.2
Investicije	103.5	102.7	100.1	98.6	101.0
Široka poraba	105.9	107.5	99.8	104.3	105.1
Inflacija v EU (12)					
Cene življenjskih potrebščin (MUICP)	102.3	102.2	100.2	102.1	102.1
Brez hrane, energije, tobaka in alkohola	102.2	102.4	100.1	101.7	102.0
Cene industrijskih proizvodov (IPI)	101.5	99.9	100.0 ²	101.3 ²	101.3 ³

Vir podatkov: CPI, IPI: SURS, nadzorovane cene, osnovna inflacija: ocena UMAR, MUICP, IPI v EU: Eurostat (začasni podatki) in preračun UMAR. Opombe: številke se zaradi zaokroževanja ne seštevajo vedno, (1) zaradi sprememb indeksa reguliranih cen v letu 2003 podatki med posameznimi leti niso neposredno primerljivi, (2) podatek za predhodni mesec.

V zadnjih dveh mesecih so se nihanja mesečnih rasti cen življenjskih potrebščin v primerjavi s predhodnimi meseci letošnjega leta še povečala. Cene življenjskih potrebščin so se **julija povišale za 0.5%, avgusta pa so se znižale, deflacija je znašala 0.4%**. Medletna rast cen se je tako avgusta znižala na 5.5%, kar je 1.9 odstotne točke manj, kot je znašala avgusta lani.

Spremembe cen v obeh mesecih so zaznamovali **sezonski dejavniki**. Povišanje cen v juliju je bilo tako predvsem posledica višjih cen storitev (k inflaciji so prispevale 0.3 odstotne točke) in hrane (k inflaciji so prispevale 0.1 odstotne točke) ter nižjih cen oblačil in obutve (zaradi katerih je bila inflacija nižja za 0.3 odstotne točke). Poleg tega so se v skladu s sprejetim načrtom prilagajanja drugič letos povišale trošarine za tobake izdelke (njihov prispevek k inflaciji je znašal 0.2 odstotne točke). Znižanje cen v avgustu pa je bilo v pretežni meri posledica nižjih cen oblačil in obutve (ki so povzročili znižanje cen v višini 0.5 odstotne točke), nižjih cen hrane in pijač (ki so povzročili znižanje cen v višini 0.1 odstotne točke). V obeh mesecih so se povišale cene tekočih goriv za prevoz in ogrevanje, ki so k inflaciji vsakokrat prispevale 0.1 odstotne točke.

Cene, ki so pod **različnimi oblikami regulacije**, so se julija povišale za 0.8%, avgusta pa za 0.1%, ter k inflaciji v obeh mesecih skupaj prispevale 0.1 odstotne točke. Poleg že omenjenih povišanj cen tekočih goriv, ki so prispevala približno polovico tega prispevka, so k takšnemu dvigu največ prispevale višje cene komunalnih storitev. Ob njihovem 5.5-odstotnem povišanju v letošnjem letu so cene komunalnih storitev najhitreje rastoča skupina reguliranih cen.

Ob zmanjšanem prispevku fiskalnih dejavnikov (v letošnjem letu so k inflaciji skupaj prispevali 0.5 odstotne točke) in reguliranih cen (v osmih mesecih leta so k inflaciji prispevale 0.5 odstotne točke) ostaja razkorak med merjeno (CPI) in **osnovno inflacijo** še naprej relativno majhen. Njeno relativno počasnejše zniževanje kaže, da je dosedanje znižanje inflacije v relativno manjši meri temeljilo na spremembah politik, ki povzročajo stalno rast cen in so zato v zadnjih letih najpomembnejše vplivale na dinamiko cen.

Počasna rast **cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih** se je nadaljevala tudi v poletnih mesecih, njihova skupna rast v letošnjem letu pa znaša 1.0%. Podobno kot že v preteklih dveh letih pa ostajajo najhitreje rastoča komponenta indeksa cene proizvodov za široko porabo, ki so se v zadnjem letu povišale za 4.3%.

Graf: Spremembe cen življenjskih potrebščin in osnovne inflacije

